

ZIELONE 7dni

jestemy (eko)logiczni

Śląskie liderem w likwidacji „kopciuchów”

W najnowszym rankingu programu „Czyste Powietrze” zdecydowanie wygrywają gminy województwa śląskiego – zajmują one ponad połowę miejsc w pierwszej setce zestawienia. Co więcej, badania pokazują, że mieszkańcy Śląska popierają odejście od ogrzewania węglem swoich domów – za zakazem stosowania węgla opowiedziało się aż 65% respondentów.

Polski Alarm Smogowy (PAS) wraz z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) zaprezentował nowe informacje dotyczące liczby składanych wniosków na wymianę źródła ciepła i termomodernizację w programie „Czyste Powietrze” w 2477 gminach w Polsce. Najnowsze dane obejmują III kwartał 2021 roku. Można je sprawdzić przez wyszukiwarkę dostępną na stronie polskialarmsmogowy.pl/ranking oraz czystepowietrze.gov.pl. Aż siedemnaście pierwszych miejsc zestawienia zajmują gminy z woj. śląskiego. Najmniejsze zaangażowanie widać wśród gmin z Podkarpacia, woj. opolskiego, łódzkiego i lubuskiego.

- Tylko wspólne działania administracji rządowej i samorządowej na rzecz poprawy jakości powietrza przyniosą oczekiwane

rezultaty. Tym bardziej cieszy nas duża aktywność gmin w ramach programu „Czyste Powietrze” – szczególnie w regionach, gdzie problem smogu jest największy. Dzięki takim działaniom zwiększymy komfort życia mieszkańców Polski – podkreśla minister klimatu i środowiska Anna Moskwa.

Z kolei lider Polskiego Alarmu Smogowego, Andrzej Guła komentuje: - Tak jak w poprzednim kwartale i tym razem liderem jest województwo śląskie. W pierwszej setce rankingu znalazły się aż 52 gminy z tego województwa. Widać wyraźnie, że tam gdzie samorząd lokalny aktywnie zachęca do wymiany starych urządzeń grzewczych i informuje o uchwale antysmogowej tam zainteresowanie mieszkańców „Czystym Powietrzem” jest wyraźnie większe.

Na terenie województwa śląskiego już za sześć tygodni wejdzie w życie zakaz użytkowania kotłów na paliwa stałe, starszych niż 10 lat. W kolejnej odsłonie uchwały antysmogowej zakazujące użytkowania pozaklasowych kotłów i pieców wejdą w życie 1 stycznia 2023 roku w województwach: mazowieckim, małopolskim i łódzkim. W tych województwach niestety gminy i ich mieszkańcy nie mają się czym pochwalić. Z Małopolski w pierwszej setce jest zaledwie 6 gmin, z Mazowsza – jedna. Żadna z gmin z woj. łódzkiego nie trafiła do pierwszej setki.

Opublikowany ranking oparty jest o liczbę wniosków złożonych w gminie i liczbę budynków jednorodzinnych. Obejmuje aktywność gmin w trzecim kwartale bieżącego roku (od 1 lipca do 30 września 2021 r.) i powstał przy współpracy NFOŚiGW, PAS i Banku Światowego.

red.

ZAKAZ STOSOWANIA FLUOROWANYCH GAZÓW JUŻ OD 2022 ROKU

Ministerstwo Klimatu i Środowiska poinformowało, że od 1 stycznia 2022 r. wejdzie w życie zakaz wprowadzania do obrotu części chłodziarek, zamrażarek i układów chłodniczych. Zmiana ma swoją podstawę prawną w art. 11 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej.

Zakaz będzie obowiązywał chłodziarki i zamrażarki do zastosowań komercyjnych, które zawierają HFC o GWP sięgającym 150 lub przekraczającym tę wartość. Kolejną grupą są wieloagregatowe scentralizowane układy chłodnicze (również do zastosowań komercyjnych) o mocy znamionowej 40 kW lub większej, które zawierają fluorowane gazy cieplarniane o GWP równym 150 lub większym lub których działanie jest od nich

zależne, z wyjątkiem obiegów chłodniczych pierwszego stopnia w układach kaskadowych, w których można stosować fluorowane gazy cieplarniane o GWP poniżej 1 500.

Unijne prawo a kontrola poziomu fluorowanych gazów cieplarnianych

Jak przekazuje Europejska Agencja Środowiska, fluorowane gazy cieplarniane (w tym HFC) przyczyniają się do zmian klimatycznych, a ich wpływ na globalne ocieplenie jest większy w porównaniu do wpływu CO₂. W celu kontroli poziomu opisywanych substancji, Unia Europejska przyjęła nowe rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w sprawie fluorowanych gazów cieplarnianych, uchylając rozporządzenia dotyczącą emisji z systemów klimatyzacji w pojazdach silnikowych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 70/156/EWG.

red.

Kolumnę dofinansowano ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

Za treści zawarte w publikacji dofinansowanej ze środków WFOŚiGW w Katowicach odpowiedzialność ponosi Redakcja.

Podróż koleją JEST EKO

Dwutlenek węgla w atmosferze stanowi jeden z największych problemów współczesnego świata. Za część emisji gazów cieplarnianych do atmosfery odpowiada również transport. Dlatego powinniśmy planować podróż tak, by nie wpływała negatywnie na środowisko. Warto wybrać koleją, która jest niemal neutralna dla środowiska, a do tego bezpieczna i wygodna. Rok 2021 to Europejski Rok Kolei. To doskonała okazja do przyjrzenia się, jaki wpływ mają pociągi na ekosystem. Dzięki temu możemy świadomie wybrać środek transportu.

Co z tym klimatem?

W Protokole z Kyoto dwutlenek węgla, metan oraz podtlenek azotu zostały wskazane jako gazy cieplarniane. Spośród tych gazów to dwutlenek węgla w największym stopniu przyczynia się do ocieplania klimatu. W ramach walki z globalnym ociepleniem powstał program unijny – Europejski Zielony Ład. Do 2050 r. bilans produkowanych i neutralizowanych gazów cieplarnianych w Europie powinien wynosić 0. W związku z tym do 2050 r. planowana jest redukcja emisji związanych z transportem o 90%.

Transport w Europie generuje 25% całkowitej emisji dwutlenku węgla. Największą jego część, bo aż 72%, pochodzi z transportu drogowego, do którego zaliczają się m.in. samochody osobowe i ciężarówki. Lotnictwo wraz z transportem morskim produkują kolejno 13% oraz 14% dwutlenku węgla. Gdzie w tym wszystkim jest koleją? Na ostatnim miejscu! To nie tylko wygodna i bezpieczna, ale także ekologiczna forma podróżowania.

Pociąg jest EKO!

Jedynie 0,4% CO₂ emitowanego przez transport w Europie pochodzi z transportu kolejowego. To rekordowo mało w porównaniu do alternatywnych form podróżowania. Po przeliczeniu na pasażera okazuje się, że pociągi produkują 3x mniej dwutlenku węgla niż samochody i aż 8x mniej niż samoloty. Jednak gazy

cieplarniane to nie tylko dwutlenek węgla. Kolej stanowi jedyny środek transportu, który od roku 1990 zmniejszył ogólną emisję spalin – dzięki modernizacji lokomotyw, które z roku na rok są coraz bardziej przyjazne środowisku.

Obecnie pociągi dążą do całkowitej bezemisyjności. Pomogą w tym silniki wodorowe, które emitują wyłącznie parę wodną. Także energia elektryczna wykorzystywana do napędu pociągów będzie w najbliższych latach pozyskiwana z odzyskiwanych źródeł. Zgodnie z założeniami Programu Zielona Kolej do 2030 r. 85% obecnego zapotrzebowania kolei na energię elektryczną powinno być pokrywane z odnawialnych źródeł energii. Szacuje się, że pozwoli to zmniejszyć roczną emisję gazów cieplarnianych o 9 mln ton.

To zrozumiałe, że nie zawsze i nie wszędzie da się dotrzeć po szynach. Choć linii kolejowych jest coraz więcej, w podróży często liczy się czas. Bywa jednak, że lot samolotem na krótkiej trasie razem z odprawą i dojazdem na lotnisko poza miastem trwa dłużej niż przejazd pociągiem. Tak jest w przypadku lotu Warszawa – Katowice, który trwa około godziny. Pociąg pokonuje ten dystans w czasie 2:30. Lotniska znajdują się zazwyczaj w pewnej odległości od centrum miasta, a trzeba się tam stawić około 2h przed odlotem. W związku z tym łączny czas podróży z centrum do centrum znacznie się wydłuża. Samochodem trasę Kraków – Gdańsk pokonuje się w czasie ok. 6:20. I to tylko wtedy, gdy nie ma korków. Do tego trzeba jeszcze doliczyć czas na posiłek czy toaletę. W podróży koleją te aspekty nie wpływają na długość jazdy, a sam pociąg jedzie tylko 5:20! Warto sprawdzać, zastanawiać się i podejmować świadome decyzje, biorąc pod uwagę zarówno swoje potrzeby, jak i środowiska.

Projekt „Bezpiecznie Koleją – Wybierz Kolej – Europejski Rok Kolei” to program działań promocyjno-informacyjnych o zasięgu ogólnokrajowym w ramach Europejskiego Roku Kolei uwzględniający w swoim przekazie podkreślenie roli kolei jako bezpiecznego, dostępnego i ekologicznego środka transportu. Kampania realizowana jest przez Urząd Transportu Kolejowego i współfinansowana ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

red.

